

Uppdrag till Statskontoret att granska delar av Finansinspektionens verksamhet

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att med utgångspunkt i modellen för myndighetsanalyser (Fi2007/08016) analysera:

- effektiviteten och kostnadsutvecklingen i Finansinspektionens tillsyns- och tillståndsverksamhet,
- Finansinspektionens finansieringsmodell och principerna för avgiftsberäkningarna samt hur dessa faktorer påverkar Finansinspektionens förutsättningar att bedriva och utveckla sin verksamhet på ett effektivt sätt,
- hur Finansinspektionen fördelar sina resurser på kort och lång sikt mellan riskbaserad och händelsestyrd tillsyn,
- den redovisning av nyckeltal för tillståndsverksamheten som Finansinspektionen tar fram som underlag till myndighetens avgiftsrapport.

I uppdraget ingår även att, vid behov, föreslå åtgärder som Finansinspektionen eller regeringen bör vidta för att stärka effektiviteten i myndighetens utförande av dessa uppgifter.

Vid genomförandet av uppdraget ska Statskontoret beakta de slutsatser som framgår av Riksrevisionens rapport Statens tillsyn för att motverka penningtvätt – bristande omfattning och effektivitet (RiR 2024:8). Även regeringens skrivelse med anledning av den förstnämnda rapporten (Fi2024/02218) ska tas i beaktande. Statskontoret bör även inhämta

synpunkter från Ekonomistyrningsverket när det gäller den delen av uppdraget som berör avgiftsfinansiering.

Finansinspektionen ska bistå Statskontoret med de uppgifter och underlag som behövs för uppdragets genomförande.

Statskontoret ska senast den 16 juni 2025 lämna en muntlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Statskontoret ska senast den 3 oktober 2025 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Finansinspektionens uppdrag har vuxit kontinuerligt i takt med att finansmarknaden och dess regelverk har ökat i omfattning och komplexitet. Denna utveckling har ägt rum inte minst mot bakgrund av den betydande ökningen av EU-regelverk på finansmarknadsområdet. Även digitaliseringen av finansiella tjänster har inneburit att kraven på Finansinspektionens verksamhet har förändrats.

För att möta dessa utmaningar har Finansinspektionens anslag fördubblats de senaste 10 åren. Antalet anställda har under samma period ökat från 350 till cirka 600. Myndigheten har även genomfört organisatoriska förändringar vid olika tillfällen.

Mot den bakgrunden finns det anledning att analysera om Finansinspektionens utförande av sina kärnuppgifter kan bli mer effektivt.

Antalet uppgifter har också ökat. Till exempel utsågs Finansinspektionen 2022 till sektorsansvarig myndighet för den finansiella sektorn inom det civila försvaret. Nya uppgifter ställer krav på organisatoriska anpassningar och kompetenshöjande insatser.

Finansinspektionen har arbetat med att effektivisera tillståndsverksamheten. Den prövar tillståndsansökningar för att driva finansiell verksamhet i Sverige. På senare år har ett antal effektiviseringsåtgärder vidtagits utan att önskat resultat har uppnåtts. Under denna period har det ackumulerade underskottet för tillståndsverksamheten ökat till cirka 28 miljoner kronor vid

utgången av 2023. Mellan 2019 och 2023 ökade kostnaderna i den avgiftsbelagda verksamheten från 115 miljoner kronor till 135 miljoner kronor. Under samma tidsperiod ökade kostnaden per handläggningstimme från 1 246 kronor till 1 569 kronor. De nyckeltal och den redovisning som myndigheten lämnar till regeringen i samband med att avgifterna ska justeras ger inte tillräcklig insyn och försvårar möjligheterna att bedöma effektiviteten.

Sammantaget har Finansinspektionens uppdrag vuxit väsentligt både när det gäller omfattning och komplexitet under ett relativt kort tidsintervall. Under denna period har Finansinspektionen inte varit föremål för någon extern analys eller granskning.

På regeringens vägnar

Niklas Wykman

Max Knutsson

Kopia till

Finansdepartementet/BA, FMA, SFÖ
Finansinspektionen
Ekonomistyrningsverket